

Gerra kulturalak

ANDREA BARTOLO
AZET ETXEBIZITZA
SINDIKATUKO KIDEA

Azkenaldian, “gerra hibridoa” gatazka garaikideen forma berria dela esaten da. Gerra hibridoa, arrunki, gatazka militarretik haratago doan gerra moduan ulertzen dugu, konplexu militar-industrial mugiarazteaz gain, “gizarte zibileko” bitartekoak eta subjektuak ere mobilizatuko lituzkeena. Gerra hibridoaren ulerker horren arazoa, ordea, haren analisi irismen mugatua da. Izan ere, akatsa litzateke gerra hibridoa gerra garaiko tresnatzat soilik hartzea. Gerra hibridoa kapitalak “bake garaian” erabiltzen duen gerra baita. Prozesu horri izena emateko, Abya Yalan aspalditik hitz egin izan da “gerra kulturalaz”.

Ekoizpen modu kapitalista gerra-kulturalak sortzeko makina bat da, are gehiago, zibilizazio krisi garaian. “Mendebalde kolektiboaren” inperialismoak gerra kulturalak eta kognitiboak etengabe ekoizten ditu, bere existentziaren eta hedapenaren baldintza gisa. Gerra kulturala ez da soilik NATOren aldeko gerra propaganda, komunikabideen desinformazio kanpainak edo zentsura mediatiko-politikoak. Gerra kulturala bake garaian garatzen den ideologia kapitalista ere bada; hau da, Hollywooden eta Netflixen produzitzen dena, edo Mendebaldeko GKEen bulegoetan ekoizten den Europako Ekialdeko “deskomunizaziorako” errebisionismoa edota Abya Yalako herriekiko inperialismo kulturala.

Eliades Acostak *XXI. mendeko inperialismoa: gerra kulturalak* liburuan esaten digun bezala, gerra kulturala ez da soilik gatazka militar zabalago baten barruan erabiltzen den tresna. Tresna izatetik haratago, gerra kulturala gerra konbentzionalaren hitzaurrea eta jarreraipena izaten da. Gaur egun, inperialismo kulturalaren azken helburua ez da etsaia den estatuaren muga fisikoak urratzea, baizik eta gizakion arima eta gogoa kolonizatzea. Gerra ideologiko, kultural eta kognitibo horien gakorik adierazgarriena, beraz, horren helburua da: ofentsiba inperialista global berria erakusten ari zaigunez, helburua ez da soilik etsaia den herria ideologikoki desarmatzea (kanpora begira), baizik eta erdigune inperialistan bizi den herriaren zentzu kritikoa sunsitztea eta deuseztea (barrura begira).

Indar produktiboak indar suntsitzaile bihurtu diren kapitalismoaren fase honetan, “gizarte zibilaren” militarizazioa bermatzeko ezinbestekoa da hura ergeltzea, kapitalaren interesen zerbitzura lan egingo duen kanoi bazka moduan erabiltzeko. NATOk munduko herri langileen aurka abiatutako ofentsiban gu ez gaude (soilik) etsaiaren kontrako gerran. Gu (gure gogoa eta arima), erasoaldi inperialista globalaren gerra harrapakin bihurtu gaituzte. ●

Erreputazioa

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA
IDAZLEA

Era bitxi batean sinatzen du erreputazioak. Ez dago jakiterik, bere berri emateko, ezker edo eskuin eskua darabilen. Ez eta tinta bereziren batez baliatzen ote den ere, euskaldun gehienok hauteskunde kanpainan gauden honetan, arrasto nabarmenago bat uzteko errubrikan.

Hurbil-hurbileko jendakiak ditu Euskaltzaindiaren Hiztegian, baina erreputazio hitza ez duzu bertan aurkitu; bai, ordea, Orotarikoan nahiz Egungo Euskararen Hiztegian. Horrat akaso, ezin iradokitzaileago, solasaren definizio funtzionala: batean balekoa daitekeenak kale egiten ahal du bestean.

Antzeko erantzuna eman zion Stefan Pongo kamioilariak Txekiako telebista bateko aurkezle bati. Ingelesezko azpitituluak irakurri dituzu zuk *Pongo Calling* dokumentalaren pasarte horretan: *a reputation is a strange thing*. Txekiar eta britainiar herritartasuna zuen garraiolari ijitoak kontesta ederra eman zuen. Galderaren gaia, Txekiako Gobernuan hamar urtez egondako presidentek emana zuen aurretik adierazpen publiko batzuetan: herrialdeko ijitoen ospe txarra.

Era bitxi batean mugitzen da erreputazioa. Kanpaina egiten beti. Harat-honatan. Ezker-eskuin. ●